

Nositel tradiční lidové kultury

Tradiční a lidová kultura tvoří nedílnou součást kulturního dědictví každé země. Ministr kultury České republiky od roku 2001 každoročně uděluje vynikajícím lidovým výrobcům titul Nositel tradice lidového řemesla, jímž veřejně oceňuje jejich práci.

Toto ocenění vychází z projektu, který UNESCO nazvalo „Žijící lidské poklady“. Jeho cílem je zachovat tradiční řemesla, kterým hrozí zánik, zdokumentovat jejich postupy a předávat tyto dovednosti dalším následovníkům. Tento projekt navazuje na dokument UNESCO nazvaný „Doporučení k ochraně tradiční lidové kultury“, jenž vybízí státy, aby věnovaly zvýšenou péči dosud živému kulturnímu dědictví.

Ministerstvo kultury České republiky přijalo tyto podněty a v českých podmínkách byl zahájen projekt nazvaný „Nositelé tradice lidových řemesel“. Přípravou nominací na tento titul je pověřen Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, jenž shromažďuje dokumentaci k jednotlivým návrhům. Podle zpracované metodiky je pak předává k projednání nominační komisi jmenované ministrem kultury. Kandidáti, kteří jsou navrženi na ocenění, musí prokázat komplexní znalosti svého oboru a vynikající kvalitu zhotovovaných výrobků. Současně se hodnotí také jejich činnost v oblasti prezentace a popularizace dané výroby, stejně jako snaha o to, aby předávali své znalosti dalším zájemcům a pokračovatelům.

Titul je udělován u příležitosti zahájení Národních dnů evropského kulturního dědictví, které pořádá Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. V současné době patří mezi jeho držitele 6 desítek lidových řemeslníků z Čech a Moravy. S udělením titulu Nositel tradice lidového řemesla je spojeno propůjčení ochranné známky Nositel tradice, a to prostřednictvím licenční smlouvy jednotlivým výrobcům.